

vedli řádně, a jsou také zodpovědní všem účastníkům za majetkové újmy, které by jim způsobili nepořádným vedením svého úřadu (§§ 81 odst. 3 a 86 odst. 2 konk. ř.). Avšak konkursní řád nezná opravného prostředku proti usnesením výboru věřitelského, jelikož opravný prostředek stížnosti (rekursu) jest přípustný jen do usnesení soudu, tudíž konkursního komisaře nebo soudu konkursního. Aby tu byla záruka řádného vedení správy jmění stanovil zákon v § 79 odst. 2 konk. ř. právo konkursního komisaře dohlédati k činnosti osob, kterým jest svěřena správa jmění úpadcova, jež vykonává v rámci určeném §§ 84 a 95 konk. ř. Nad to ještě vyhradil zákon v § 95 odst. 2 konk. ř. konkursnímu soudu právo, usnesení výboru věřitelského, ba i hromady věřitelů konkursních zodpověděti po případě i jiným opatřením nahraditi. Tím však vyčerpáno jest obmezení, uložené autonomii věřitelů. Nebylo-li tudíž zmíněných dohlédacích práv použito vymyká se usnesení věřitelského výboru přezkoumání soudů stolic vyšších a proto zcela důvodně rekursní soud odpor úpadcův proti usnesení věřitelského výboru dne 4. června 1918 jako nepřipustný odmítl. Stížnost do rozhodnutí toho jeví se proto bezdůvodnou a slušelo ji zamítnouti.

Čís. 201.

Úředně stanovené maximální ceny nejsou sazbami po rozumu § 1059 obč. zák.

(Rozh. ze dne 17. června 1919, R I. 227/19.)

Žalobou u okresního soudu v Nepomuku domáhal se Bohumil N. na Richardu K. vrácení přeplatku, který od něho obdržel žalovaný za prodané prase nad maximální cenu, ustanovenou § 3 nařízení místodržitelství pro království České ze dne 19. července 1916 čís. 60 z. z. Žalovaný, odvolávaje se na ustanovení § 1059 obč. zák., vznesl proti žalobě námitku nepřipustnosti pořadu práva. — Prvá stolice námitce té nevyhověla, poněvadž úředně stanovené maximální ceny nelze považovati za taxonomy po rozumu § 1059 obč. zák. — Rekursní soud (krajský soud v Plzni) námitce žalovaného vyhověl a odmítl žalobu pro nepřipustnost pořadu práva uváživ v podstatě toto: Pod sazbou ve smyslu § 1059 obč. zák. jest dlužno rozuměti také maximální cenu na zboží, úřadem stanovenou, neboť nejen úřední sazby, na př. lékárnické, tabáčnické, nýbrž i úřední maximální ceny, týkající se různého jiného zboží, vydány byly z důvodů veřejnoprávních, zejména v poslední době válkou přiveděných. Nezáleží na tom, že při maximálních cenách není udána určitá nepohyblivá číslice, nýbrž až do nejvyšší ceny pohyblivá, poněvadž v § 1059 obč. zák. se výslovně praví, že vyšší cena, nežli sazbou určená je protizákonná. Příslušnost politických úřadů k rozhodování sporů ve případech, kde překročeny byly úředně stanovené sazby na zboží, byla patrně ustanovena proto, že tyto úřady sazby po vyšetření poměrů určily, že jim přísluší bděti nad jejich zachováváním a že jim přísluší trestati překročení sazeb; to vše platí o maximálních cenách úředních na zboží, jak to i ze shora uvedeného nařízení místodržitelství na jevo vychází. Úřední

maximální ceny na zboží vepřové jsou tudíž také úředními sazbami po rozumu § 1059 obč. zák.

Nejvyšší soud obnovil usnesení první stolice.

Důvody:

Rekursní soud má za to, že v tomto případě sluší užití předpisu § 1059 obč. zák. a že z důvodu toho pořad práva jest nepřipustným. Než neprávem. Sluší přisvědčiti názoru stěžovatelu, že ustanovení vzpomínuté jest ustanovením výjimečným, že je tudíž jest vykládati přesně a že každé rozšiřování jeho působnosti obdobou jest vyloučeno. Výrazem »Taxe« »sazba« vyrozumívá se úředně stanovená, určitá, číselně nepohyblivá sazba neb úplata za zboží nebo pracovní výkon, tedy pevná sazba, od níž úchyly jsou vyloučeny. Taxa, sazba, předpokládá na jedné straně právo koupit, na druhé straně prodat za tuto úřední cenu. Tomu však při nejvyšších, maximálních cenách tak není. Cena ta neváže nikoho v tom směru, že by prodat musel, nýbrž pouze učuje, zač se prodat již nemá, nesmí. Tento závěr jest také posílněn úvahou o vzniku § 1059 obč. z. Mínilo se sporným ustanovením především postihovati druhy zboží, při nichž úřed. úprava cen byla diktována zvláštními úvahami buďsi fiskálního (při tabákovém a solním monopolu) nebo zdravotně politického rázu (při taxách lékárnických), v druhé řadě přihlédnuto ovšem také k povšechným poměrům vyživovacím (při chlebě, mouce a pod.), kde by bylo nutno stanovit pevné, nekolísavé sazby ve prospěch obyvatelstva, tu ale s povinností, že za tuto sazbu zboží majitelem, živnostníkem prodáno býti musí. Okolnost, že překročení maximálních cen tresce se i v nových zákonech úřady politickými, nepadá na váhu, poněvadž tu rozhodují důvody veřejnoprávní a systematika trestního práva politického a policejního. Slušelo se proto v souhlase se soudem prvním námitku nepřipustnosti pořadí práva zamítnouti, poněvadž jest nepochybné, že nejde-li tu o případ § 1059 obč. zák., jedná se o záležitost soukromoprávní. Tím důvodnému dovolacímu rekursu bylo vyhověno.

Čís. 202.

Proto pouze, že zaměstnancova odměna záleží v podílu na zisku, nepřestává smluvní poměr býti poměrem služebním, podrobeným za ostatních zákonných podmínek pravomoci soudů živnostenských.

Vymezena-li místní příslušnost živnostenského soudu dle obvodů soudních okresů, nedozná změny tím, že ten který ze soudních okresů bude napotomně rozdělen ve dva nebo více samostatných okresů.

(Rozh. ze dne 17. června 1919, R I 232/19.)

Strojmistr A. zažaloval majitele továrny B. u okresního soudu v Nuslích o podíl na čistém zisku továrny. Mezi stranami nebylo sporu o tom, že mezi nimi učiněna byla dne 11. února 1919 smlouva, podle níž vstoupil žalobce do podniku žalovaného jako dílovědouce, máje obstarávati práce